

Dotknij sztuki

Zapraszamy Cię na wyjątkową wystawę, na której do dzieł sztuki można wejść, dotknąć obrazów z miękkiej gąbki albo zwyczajnie przesunąć je w inne miejsce.

Wszystko zaczęło się od warsztatów z dziećmi przeprowadzonych w ubiegłym roku w U–jazdowski przez grupę młodych artystek i artystów. Uczestniczyły w nich przedszkolaki i dzieci w wieku szkolnym, które miały wpływ na to, jak ostatecznie dzieło wygląda. Efektem tych spotkań są prace, których będzie można doświadczyć na wystawie *Dotknij sztuki*. Doświadczyć, czyli dotknąć, posłuchać, sprawdzić, z czego są zrobione.

W galerii przez cały czas obecne są animatorki, które przekazują „instrukcje obsługi” poszczególnych dzieł, a także opowiadają ciekawe historie z nimi związane. Jeżeli coś wydaje Ci się niejasne, możesz poprosić ich o pomoc.

W drodze przez wystawę pomoże Ci ten przewodnik. Zabierz go ze sobą i dotknij sztuki!

(1) Bartosz Kokosiński *Bryła świata, 2019*

Konsultacja projektu
Anna Panek

Budowlę stojącą na środku sali wykonał Bartosz Kokosiński, a wymyśliły dzieci, z którymi spotkał się podczas warsztatów. Każdy uczestnik zaprojektował makietę ważnej dla siebie przestrzeni, a Bartosz połączył je w jedną bryłę i powiększył. W jego pracy zmieści się nawet dorosły człowiek.

Każdy z nas ma miejsce, które lubi i w którym czuje się bezpiecznie. Dla jednych może to być ciasna przestrzeń pod łóżkiem, dla drugich rozległa łąka. Bryła zbudowana przez Bartosza oddaje tę różnorodność.

Dotknij jej i zbadaj, jakie materiały o ciekawych fakturach wykorzystał artysta; rozpoznajesz, do czego się ich używa?

(2) Bartosz Kokosiński *Gąbczak, 2019*

Gąbczak, jak sama nazwa wskazuje, wykonany został z rozmaitych gąbek. Różnią się kolorami, wspólne jest to, że wszystkie są mięciutkie i można się do nich przytulić. Zazwyczaj gąbek używamy w łazience lub gdy śpimy na gąbkowym materacu. Tym razem z tego materiału powstał obiekt przypominający wcześniejsze prace Bartosza – *Obrazy pożerające rzeczywistość*. Były to specjalnie wygięte i zwinięte płótna malarskie, wewnątrz których artysta umieścił rozmaite przedmioty. W zależności od tematu obrazu były to meble, zabawkowe samochodziki albo ubrania. Obraz na naszej wystawie bardziej przypomina rzeźbę, bo nie został powieszony na ścianie i można go obejrzeć ze wszystkich stron, przytulić go i sprawdzić, ile waży.

(3) Michał Malinowski *Bajkostwory, 2019*

Podczas zwiedzania można odpocząć lub poskakać na wyjątkowych poduszkach, Bajkostworach. Mają one różne rozmiary, kształty i kontrastowe kolory. Inspirują do działania i opowiadania historii, a poruszanie się po nich to okazja do świetnej zabawy. Złóż z nich własnego stwora!

(5) Justyna Wiśniowska *Bouba, 2019*

Praca Justyny Wiśniowskiej nosi tajemniczy tytuł *Bouba*. Co to takiego? Jaki ma kolor i kształt? Jest mała czy duża? Jak pachnie? Spróbuj ją sobie wyobrazić.

Jak myślisz, czy gąbczaste kształty to bardziej obrazy, czy rzeźby? A może jedno i drugie? Każdy z nich jest wyjątkowy i niepowtarzalny, bo został dopasowany do tego konkretnego miejsca. W innej galerii *Bouba* wyglądałaby inaczej – rozrasta się w pomieszczeniu jak tajemnicza roślina albo wielki grzyb.

Teraz wejdź do instalacji, dotknij kształtów, które z gąbki uformowała Justyna. Przekonaj się, jakie są miękkie i sprężyste, możesz też je powąchać; z czym kojarzy Ci się ten zapach? Znajdź różne faktury gąbki i sprawdź, w którym miejscu instalacji Justyny czujesz się najlepiej.

(4) Zuzanna Hertzberg *Ż, 2019*

Dzięki pracy Zuzanny Hertzberg wszyscy możemy zostać kuratorami i kuratorami, czyli osobami, które mają wpływ na wygląd wystawy. Obrazy Zuzanny zostały powieszony na specjalnych ramach z kółkami, dzięki czemu można je przemieszczać i dowolnie zestawiać. Artystka zaprojektowała dla nich pewien układ, od którego rozpoczyna się cała zabawa, ale reszta należy do Ciebie.

Oprócz tego, że obrazy Zuzanny są niesamowicie kolorowe, mają też ciekawe faktury. Niektóre powierzchnie są chropowate, inne gładkie.

Sprawdź, jakie efekty uzyskała artystka, eksperymentując z różnymi materiałami. Możesz też obejrzeć drugą stronę obrazów, zazwyczaj skrywaną. Czy poznajesz, na czym wykonane są obrazy? W wypadku prac Zuzanny to nie tylko płótno, ale też inny, nieoczywisty materiał – co to takiego?

(6) Krzysztof Topolski *Do-tyki #4, 2019*

Dotknij drewnianej podłogi, spróbuj się na niej położyć lub usiąść. Co czujesz?

Drewniany podest jest wprawiany w drgania za pomocą specjalnych urządzeń zamontowanych pod spodem. Zamieniają one dźwięki na wibracje. Fale akustyczne w energię kinetyczną. To, co czujesz, to w rzeczywistości utwory muzyczne. W ten sposób możesz całym ciałem odbierać skomponowaną przez Krzysztofa muzykę. Jego praca udowadnia, że dźwięki mogą być nie tylko słyszalne, ale także dotykalne.

Skup się na tym, co czujesz i zastanów się, w którym miejscu wibracje są najmocniej odczuwalne, czy ich nasilenie się zmienia, jak mógłby brzmieć utwór muzyczny, który czujesz. Zatańcz go!

(7) Agata Królak O ja! Abstrakcja!, 2019

Agata Królak zaprasza do tworzenia własnych historii za pomocą magnetycznych kształtów, które własnoręcznie wycięła i pomalowała. Nie przypominają one niczego konkretnego, są raczej barwnymi elementami, z których może powstać abstrakcyjny obraz.

Obraz to opowieść składająca się z kształtów i kolorów. Plamy barwne mają też określony rozmiar i położenie. Te wszystkie elementy kompozycji wpływają na jej odbiór, nawet gdy nie przedstawia ona niczego, co znamy z rzeczywistości. Ważny jest nastrój, liczba elementów, ich wzajemne położenie, kontrasty, monotonia, duże płaszczyzny działają inaczej niż najmniejsze detale.

Przed Tobą wielka pusta ściana i mnóstwo inspirujących kształtów, wykorzystaj je i stwórz swój własny abstrakcyjny obraz. Do dzieła!

(10) Mateusz Kula Sojusz, 2019

Podejdź do konstrukcji Mateusza Kuli. Dotknij przedmiotów, z których jest wykonana, sprawdź, z czego są zrobione i jaki mają kształt. Artysta użył gotowych przedmiotów, z których część być może znasz z własnego pokoju – to meble i zabawki produkowane przez popularną firmę. Druga grupa przedmiotów nie jest przeznaczona dla dzieci. Domyślasz się, kto mógłby używać tych sprzętów?

Laski wspomagające poruszanie się, taśmy do ćwiczeń, specjalne poduszki to wyposażenie, z którego korzystają osoby starsze. Pomyśl o swoich dziadkach i pradiadkach, zastanów się, jak na co dzień funkcjonują, jak wyglądają ich dzień. Mateusz zwraca uwagę na to, że każdy z nas na różnych etapach życia potrzebuje specjalnych przedmiotów – dzieci, żeby nauczyć się chodzić, dorośli, żeby móc nadal chodzić. Czy masz pomysł, co jeszcze łączy oba światy: dzieci i seniorów?

Mateusz pomieszał zgromadzone przedmioty, tworząc z nich jeden różnorodny świat, bo przecież w każdym dorosłym jest coś z dziecka, a każdy z Was kiedyś dorośnie.

Artyści

Alicja Bielawska, Norbert Delman, Zuzanna Hertzberg, Bartosz Kokosiński, Agata Królak, Mateusz Kula, Robert Kuśmirowski, Anna Panek, Krzysztof Topolski, Justyna Wiśniowska

Współpraca

Przedszkole nr 225, Szkoła Podstawowa nr 210 im. Bohaterów Pawiaka, Szkoła Podstawowa nr 152 im. Marii Dąbrowskiej, Szkoła Podstawowa nr 356

Kuratorki

Joanna Rentowska, Anna Szary

Współpraca przy aranżacji przestrzeni

Anna Panek

Projekt graficzny

Agata Królak

Skład

Marta Bielska

Koordinacja

Joanna Saran

Działania twórcze na wystawie

Iga Fijałkowska, Anna Kierkosz, Aleksandra Rajska,

Joanna Rentowska, Anna Szary, Hanna Zwierzchowska

Współpraca

Aleksandra Czarnecka, Marcelina Kłosińska

Upowszechnianie

Julian Tomala, Magdalena Zielińska

Dostępność

Anna Szary

Kontakt

a.szary@u-jazdowski.pl

Współpraca

Paulina Celińska

Teksty

Anna Szary

Redakcja i korekta

Jan Koźbiel

Koordinacja wydawnicza

Sylwia Brezcko, Sabina Winkler-Sokołowska

Promocja i komunikacja

Justyna Gill-Mackiewicz, Magdalena Gorlas, Maria Nózka,

Jakub Polakowski, Agnieszka Tiutiunik, Arletta Wojtala

Centrum Sztuki Współczesnej

Zamek Ujazdowski

Jazdów 2, Warszawa

www.u-jazdowski.pl

(8) Alicja Bielawska Wiał wiatr i podmuch morski sypał snami, 2019

Wejdź do środka barwnej instalacji Alicji Bielawskiej. Możesz się tam dostać przez lekko falujące kolorowe paski. Sprawdź, jak się czujesz w jej wnętrzu. Czy według Ciebie jest to namiot, nietypowa chmura, czy ażurowy pawilon w ogrodzie? Gdzie mógłby być ustawiony? W jakim otoczeniu?

Linie konstrukcji falują niczym gałęzie na wietrze, kolorowe paski przypominają strużki wody, a trawa pod naszymi nogami stała się czerwona. W świetle zbudowanym przez Alicję wszystko jest możliwe i nie jest stałe. Kształty i kolory zmieniają się w zależności od światła, są chwilowymi zjawiskami. Możesz nimi poruszyć, patrzeć, jak migoczą, usiąść we wnętrzu pracy, położyć się i pomarzyć o dalekich podróżach, do których często powracamy w snach.

(11) Robert Kuśmirowski FONOMEN, 2019

Zagadkowy tytułowy *Fonomen* to zbiór urządzeń, szaf i skrzynek elektrotechnicznych, przeważnie niechcianych, przygarniętych przez Roberta Kuśmirowskiego z upadłych fabryk i nieczynnych zakładów produkcyjnych.

Niepozorny szary sprzęt, który przywiózł na wystawę, wydaje dźwięki – jest to skomponowana przez artystę muzyka. Powstała ona z zarejestrowanych dźwięków, które wydawały podobne urządzenia, np. wojskowa radiostacja czy szafa radiowęzła w Hucie Stalowa Wola. Zebrane z tych miejsc odgłosy stały się ich ostatnią, pożegnalną pieśnią. Dzisiaj takie maszyny i budynki przestają już istnieć, a na ich miejscu powstają nowoczesne osiedla. Robert chce ocalić ten wyjątkowy klimat od zapomnienia.

Pomyśl o okolicy, w której mieszkasz i zastanów się, czy ostatnio coś się w niej zmieniło? Może stawiane są nowe budynki? Co stało na ich miejscu wcześniej?

Animatorki

W galerii przez cały czas obecne są animatorki, które inspirują do działania, opowiadają o poszczególnych pracach i dbają o ich bezpieczne używanie.

Program edukacyjny i publiczny

Wystawie towarzyszą warsztaty w ramach stałych cykli: rodzinne {Jak smakuje sztuka?} i {Smykowitzje}; dla dorosłych: {Sztuka z perspektywy...}, {Let's Talk About Art} i {Sztuka nie zna wieku} oraz {Nauczyciel w Centrum} i warsztaty dla grup zorganizowanych {Kreatywna szkoła}.

Szczegółowe daty i informacje

www.u-jazdowski.pl oraz info@u-jazdowski.pl

Warsztaty wakacyjne

Wraz z partnerami warsztatów – Fundacją ING Dzieciom i Fundacją Sztuki Polskiej ING – przygotowaliśmy serię warsztatów wakacyjnych dla grup o utrudnionym dostępie do kultury.

Informacje i zapisy

edukacja@u-jazdowski.pl

Dostępność

Wystawa jest dostępna dla osób z niepełnosprawnością sensoryczną oraz niepełnosprawnością ruchu (z wyjątkiem jednej pracy). Zapraszamy wszystkich niezależnie od wieku, umiejętności, wiedzy czy sposobu odbierania świata. Wykorzystując sensoryczny potencjał wystawy, przygotowaliśmy warsztaty dla grup z uwzględnieniem różnorodnych potrzeb komunikacyjnych i możliwości percepcyjnych. Wizyta jest możliwa po wcześniejszym uzgodnieniu terminu.

Informacje i zapisy

edukacja@u-jazdowski.pl

Organizator
Michał Malinowski
Storyteller Museum
Muzeum Bajek,
Baśni i Opowieści

Projekt dofinansowano
ze środków Ministerstwa
Kultury i Dziedzictwa
Narodowego
Narodowego
pochożących z Funduszu
Promocji Kultury.

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Współorganizator
U-jazdowski

Partnerzy warsztatów

Partnerzy medialni

(9) Anna Panek Cut'n'Sew, 2019

Obrazy zazwyczaj zostają namalowane farbą na płótnie. Jednak Anna Panek miała inny pomysł na malarstwo. Jej obrazy powstały z pociętych i zszytych fragmentów tkanin o ciekawej fakturze. Proces malowania polegał na ułożeniu kawałków materiałów, dopasowaniu ich do siebie, znalezieniu rytmu gotowych kolorów. Bardzo ważne są linie, które powstały na zszyciu poszczególnych płaszczyzn, są konstrukcją porządkującą prace. Podczas gdy farba często zaciera granice między kolorami, szwy krawieckie wyraźnie odgradzają poszczególne plamy. Czy potrafisz dostrzec w nich jakieś znajome kształty?

Jeśli chcesz, możesz wejść na jeden z kolorowych podestów i zbliżyć się jeszcze bardziej do prac.

Dotknij obrazów z zamkniętymi oczami – jak zmienia się ich odbiór? Co jest bardziej wyczuwalne? Czy można pod palcami poczuć kolory?

(12) Robert Kuśmirowski Podaj dalej, 2019

Uczniowie Szkoły Podstawowej nr 210 im. Bohaterów Pawiaka oraz Szkoły Podstawowej nr 356 im. Ryszarda Kaczorowskiego pod kierunkiem Sylwii Łakomic

Praca dokumentuje przeprowadzony z uczniami klas 4–7 z dwóch warszawskich szkół podstawowych pod kierunkiem nauczycielki Sylwii Łakomic eksperyment malarski, którego pomysłodawcą był Robert Kuśmirowski. Artysta zaproponował uczniom zabawę w malarski głuchy telefon. Pierwsza z osób miała wykonać kopię reprodukcji obrazu wybranego przez Roberta, każda kolejna osoba wzorowała się na pracy poprzedniego ucznia. Na wystawie pokazujemy kilka prac, które ilustrują proces zmian, jakie zachodziły w trakcie malowania. Czym ostatni obraz różni się od pierwszego? Jak myślisz, co wpłynęło na powstanie tych zmian?

Obrazy mają swoją określoną kolejność powstawania, ale możesz je dowolnie przewieszać, tworząc swoją kompozycję. Po zabawie uporządkuj je według zdjęcia.

(13) Norbert Delman Totem dla harpii, 2019

Norbert Delman zbudował instalację, na której szczycie stoi rzeźba przedstawiająca tajemnicze stworzenie. Występujące w mitologii harpie miały postać ptaków z kobiecymi głowami. Żyły na morzu i powodowały gwałtowne podmuchy wiatru, które mogły nieść dla żeglarzy śmiertelne zagrożenie.

Norbert próbuje obłaskawić te niebezpieczne istoty, budując dla nich totem z ich wizerunkiem. Jak wygląda harpia w wizji artysty?

Drogę do niej odgradza woda. Poprzez morza i oceany podróżowali kiedyś odkrywcy nowych lądów, rozbitkowie i uciekinierzy. Podczas warsztatów dzieci projektowały i wykonywały tratwę, która dzisiaj mogłaby posłużyć jako środek transportu w razie drastycznej zmiany klimatu. Dla ludzi płynących na tratwie wiatr to największy sojusznik.

Pomóż nam obłaskawić harpię, weź kartkę papieru, złóż z niej stateczek i puść na wodę w basenie.